

РЕШЕНИЕ

№ 161

гр. Бургас , 29.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, V ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ в
публично заседание на седемнадесети май, през две хиляди двадесет и първа
година в следния състав:

Председател: Вяра Ив. Камбурова
Членове: Галя В. Белева
Александър Д. Муртев

при участието на секретаря Таня Н. Михова
като разгледа докладваното от Александър Д. Муртев Въззивно гражданско
дело № 20212100500575 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК и е образувано по въззивна жалба, депозирана от И.Р., ЕГН: *****, с адрес: Затвора гр. Бургас, ул. “Индустиална” № 88, I ЗПС/I група, както и въззивна жалба на И.Р., подадена от назначения му процесуален представител А.Г. срещу Решение № 260002/04.01.2021г. по гр.д. № 2991 /2020г. на БРС, с което са отхвърлени предявените от жалбоподателя против Главна дирекция “Изпълнение на наказанията”, БУЛСТАТ 129010029, с адрес : гр. София, бул. “Ген. Н. Скобелев” № 21, искове с правно основание чл.71, ал.1, т.1 и т.2 от Закона за защита от дискриминация за установяване на наличието на дискриминационното отношение на ответника към ищеца в качеството му на изтърпяващ наказание “доживотен затвор без право на замяна” в Затвора гр. Бургас, изразяващо се в неосигуряване на достъп до училище, учебни мероприятия и курсове за придобиване на професионална квалификация, и за осъждане на ответника да преустанови дискриминационното отношение спрямо ищеца, като му осигури достъп до училище, учебни мероприятия и курсове за придобиване на професионална квалификация.

С обжалваното решение, И.Н. Р. е осъден да заплати на ГД “ИН” гр. София и сумата от 100 лв., представляваща разноски по делото.

В лично депозираната от Р. жалба, същият изразява недоволство от постановеното от БРС решение, като сочи, че същото е издадено в противоречие с материалния закон, при съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Твърди, че същото е необосновано, неточно, както и че обхваща обстоятелства, които не са включени в предмета на доказване и за които не са събрани доказателства.

Релевира оплакване, че установената от първоинстанционния съд фактическа обстановка не кореспондира с показанията на разпитания в качеството на свидетел ИСДВР. В решението на съда било изложено абсолютно неотнормено оправдателното обяснение на ответника относно настаняването в I ЗПС с промяна на режима. В тази връзка, жалбоподателят сочи, че не съществува материална норма, която да забранява участието му в образователни и ограмотяващи мероприятия, като изведеното от ответника, че част от наказанието е налагано с промяна на режима намира за неотнормено към предмета на делото.

Оспорва като неправилен извода на съда за липса на признак по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., както и позоваването на съда на Решение № 244/14.08.2012г. на ВКС, предвид неотноситимостта му като казуса. Сочи, че при цялостен прочит на решението е видно, че съставът на ВКС ясно посочва, че всеки отделен случай следва да се разглежда конкретно спрямо изведеното от жалбоподателя.

Прави се анализ на съдържанието на понятието “дискриминация” с оглед дефинициите посочени в §1, т.7 от ЗЗДискр. и Конвенцията за борба срещу дискриминацията в областта на образованието. Аргументира се извод, че последната създава не само задължение за осигуряване на достъп до огромяващи образователни и обучителни дейности, но и за осигуряване на техническата и материална база за провеждането им, вкл. и учебни материали. Цитират се множество международни договори, Всеобщата декларация за правата на човека, Международен пакт за икономически, социални и културни права, Международен пакт за гражданските и политически права, ЕКПЧОС и др., за които се сочи, че съобразно чл.5, ал.4 от КРБ са с предимство пред нормите на вътрешното законодателство, които им противоречат. Сочи се, че от решението не става ясно кои вътрешни норми са забраняващи или ограничаващи правото на образование, дори напротив, ясно било посочено, че такова право съществува.

Жалбоподателят намира за абсурдно твърдението, че изпълнението на ратифицирани договори, вкл. конституционни права е обусловено от оперативна самостоятелност на Началника на Затвора – Бургас, респ. ИСДВР, като пряко ангажирано длъжностно лице. Същото намира за нарушение, попадащо под хипотезата на чл.3 от ЕКПЧОС и чл.3 от ЗИНЗС.

Цитират се решения на ВКС, ВАС, касаещи приложното поле и признаците посочени в чл.4, ал.1 от ЗЗДискр, които според жалбоподателя подкрепят тезата му, че административните органи имат задължението да осигурят и организират дейностите, посочени в иска. Сочи, че в тази насока е налице и обилна съдебна практика на АС - Бургас, АС – Варна, в т.ч. и Решение на ЕСПЧ от 17.11.2015г., постановено по жалба на ищеца.

Според жалбоподателят липсват мотиви относно задължението на администрацията на затвора да осигури помещения за социална комуникация и други дейности по исковата молба, като в тази връзка цитира правни норми, заложи в ЗИНЗС и ППЗИНЗС, Правилник за вътрешния ред в Затворите и затворническите общежития от закрит тип и Национални стандарти за третиране на лишените от свобода на ДЗ, издаден на 2.02.2007г. Сочи, че е безспорно установена липсата на нужните помещения, т.е. затвора не служи за целите, определени в чл.40, ал.1 ЗИНЗС и не отговаря на законовите условия, откъдето именно твърди, че произтича дискриминационното отношение и нарушението на закона и правата на лишените от свобода. Сочи се, че не е ясно как се изпълняват разпоредбите на чл.154-158 от ЗИНЗС и чл.120-132 от ППЗИНЗС, респ. на какво се гради оценка на риска, фактор за промяна на режима. В тази връзка сочи, че преценката реално е на база “колко си удобен за затвора”, а не се явява следствие от постигнати резултати от описаните дейности.

Застъпва становище, че отговор на въпроса в коя част е дадена оперативна самостоятелност на Началника на Затвора да разреши или забрани участието на лишен от свобода в описаните дейности в чл.159, ал.1 ЗИНЗС е даден с Решение № 3/22.07.2013г. по гр.д. № 534/2012г. по описа на ВКС, чиито мотиви съответстват на ЗНА и КРБ. Задължителното наличие пък на стаите за групов работ по чл.22а ППЗИНЗС било урегулирано в отделна правна норма, както и почистването и поддържането им. Това задължение било вменено на ГД ИН и в чл.7, т.1, б. “а” от ППЗИНС.

В допълнение на изложеното, въззивникът посочва, че в ЗИНЗС и ППЗИНЗС са са буквално възпроизведени и Правилника за вътрешен ред и националните стандарти за третиране на осъдени с присъда ДЗБЗ и ЗД. Правилника бил с рег. № 2738 /29.03.2006г., утвърден от гр. директор Петър Василев, като от същият били утвърдени и национални стандарти, като било налично и ПМС 321 от 28.12.2009г. относимо към бюджетната издръжка на лишените от свобода.

С оглед изложеното се прави искане обжалваното решение да бъде отменено като бъде постановено ново такова, с което да бъде установено дискриминационното отношение

и същото бъде прекратено, като бъде уеднаквен достъпа на лишените от свобода с присъда ДЗБЗ до учебни, образователни и ограмотяващи дейности. Ангажира доказателства. Прави доказателствени искания по реда на чл.190 и чл.628 ГПК.

Релевира оплакване, че незаконосъобразно и в нарушение на ТР 6/2012г. по т.д. № 6/2012г. е бил осъден да заплати разноски на ответника без последният да е представил списък на направените разходи по чл.80 от ГПК.

В законоустановения срок по чл.263, ал.1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от ответната страна ГД "ИН" гр. София, депозиран от юрк. Милен Георгиев – ст. юрк. при Затвора Бургас, с което същата е оспорена като неоснователна.

Застъпва се становище, че атакуваното решение е правилно и обосновано, а решителните извода на съда съответстват на събрания по делото доказателствен материал и относимите и приложими законови разпоредби.

Сочи се, че по делото било безспорно установено, че условията в затвора по отношение предмета на претенцията били еднакви за всички лишени от свобода, настанени в "I Зона за повишена сигурност" и не е налице специално дискриминационно отношение към ищеца, на базата на някой от защитените признаци. Обстоятелството, че в други пенитенциарни заведения условията предоставяли различни възможности за попадащите в предмета на делото ограничения не било елемент от хипотезата на чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., поради това че не кореспондираше с някой от посочените там признаци за дискриминация. В тази връзка се цитират мотиви от Решение № 244 от 14.08.2012г. по гр.д. № 777/2011г., IV г.о. на ВКС, както и Решение № 7385 от 27.11.2018г. на СГС по в.гр.д. № 15635/2017г.

Навеждат се доводи, че различните условия в отделните пенитенциарни заведения и възможности за провеждане на колективни квалификационни и ограмотителни мероприятия са приети за установени от самия законодател, което било видно и от текста на чл.62, ал.1, т.1 от ЗИНЗС. Посочената разпоредба касаела хипотеза за преместване от един затвор в друг, по молба на лишен от свобода, с цел включване в обучения, в курсове за придобиване на специалност, за повишаване квалификацията или за работа. Соци се, че ако възможностите или ограниченията в дадено пенитенциарно заведение се приемали за дискриминационни спрямо лишените от свобода в друго, то същите нямало да бъдат заложи в текста на закон, а законодателно щяло да се разпорежи създаване на идентични условия и/или идентични ограничения, във всеки един от затворите в страната.

В допълнение на изложените съображения, ответника намира, че искът за установяване на дискриминационно отношение не е доказан, а оттам и че същият е неоснователен предвид липсата на твърдения и данни по делото спрямо ищеца да са прилагани законови разпоредби различни от тези, прилагани спрямо останалите лишени от свобода, които пребивавали в същата зона за сигурност в същото пенитенциарно заведение, а именно Затвора – Бургас. Не се установявали факти, от които да се заключи, че ищецът бил подложен на непряка дискриминация, а именно да е бил поставен в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица, чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, която да не е обективна оправдана, като се има предвид целта на закона.

Намира направените от въззивника доказателствени искания за неоснователни, поради което моли същите да бъдат отхвърлени, на първо място поради липса на обосновка за относимост и необходимост и връзката им с предмета на доказване, а предвид етапа в процеса и поради това, че не касаят новооткрити или новонастъпили факти, които жалбоподателя искане да се вземат предвид при решаване на делото от въззивната инстанция или нови доказателства. Соци, че доказателствената тежест в процеса била изрично уредена в чл.9 от ЗЗДискр., като доказателствена активност, законът предвиждал само за ответника, за сметка на по-голямата активност на ищеца в изчерпателното посочване на фактите, от които извежда виждането си за дискриминация.

По изложените съображения се пледира за отхвърляне на въззивната жалба и потвърждаване на атакувания първоинстанционен акт. Не се въвеждат искания по доказателствата. Претендира се присъждане на юрк. възнаграждение в минимален размер.

В законоустановения срок е постъпила втора въззивна жалба от И.Р., депозирана чрез назначения му по реда на чл.95 ГПК процесуален представител – адв. Г. от БАК, с което

първоинстанционното решение отново е обжалвано изцяло като неправилно и незаконосъобразно. Оспорва се като неправилен извода на съда, че съгласно нормативната уредба, провеждането на учебни мероприятия и курсове за придобиване на професионална квалификация било предвидено като възможност, чието реализиране е поставено в зависимост от възможностите и организацията във всяко пенитенциарно заведение, а възможността за участие на осъдените на ДЗБЗ в колективни мероприятия с останалите лишени от свобода била обусловена от оперативната самостоятелност на компетентния колективен или едноличен орган. Намира, че изложените в исковата молба обстоятелства били подкрепени от доказателства, които били достатъчно убедителни и които водели до основателност на исковата претенция. С тези доводи се пледира за постановяване на решение, с което искът да бъде изцяло уважен. Не се въвеждат искания по доказателствата.

В законоустановения срок не е постъпил отговор на тази въззивна жалба от насрещната страна.

С депозираната въззивна жалба, ищецът е направил искане за преюдициално запитване до ЕСПЧ на осн. чл.628 от ГПК, както и доказателствени искания на осн. чл.192 от ГПК, оставени без уважение от БОС с Определение № 314 от 12.05.2021г. по гр.д. № 575/2020г. постановено по реда на чл.267 от ГПК.

Въззивният съд намира въззивната жалба за допустима, отговаряща на изискванията на чл. 260 и чл. 261 от ГПК, същата е подадена в законовия срок, от процесуално легитимиран субект, имащ правен интерес от обжалването, чрез постановилия атакувания акт първоинстанционен съд.

При извършване на служебна проверка по реда на чл. 269 от ГПК настоящата инстанция констатира, че обжалваното съдебно решение е валидно, а с оглед обхвата на обжалването - и допустимо в обжалваните части.

В хода на въззивното производство са били следните доказателства: копие на писмо до Началника на Затвора – Бургас от 26.03.2021г., както и сигнал, подаден от майката на ищеца до КЗД по имейл, както и справка от МП “ГДИН”, изпратена до майката на ищцата.

Производството пред първата инстанция е образувано по искова молба на ИВ. Н. Р., срещу Главна Дирекция “Изпълнение на наказанията”, с която са предявени искове с правно основание чл.71, ал.1, т.1 и т.2 от Закона за защита от дискриминация с искане съдът да установи наличието на дискриминационно отношение на ответника към ищеца в качеството му на изтърпяващ наказание “доживотен затвор без право на замяна” в Затвора Бургас, изразяващо се в осигуряване на достъп до училище, учебни мероприятия и курсове за придобиване на професионална квалификация, както и да осъди ответника да преустанови дискриминационното отношение спрямо ищеца, като му осигури достъп до училище, учебни мероприятия и курсове за придобиване на професионална квалификация.

В исковата молба са изложени твърдения, че ищецът изтърпява наказание “доживотен затвор без замяна” в Затвора гр. Бургас, където се провеждат курсове и учебни мероприятия, в които той никога не е бил включван. Твърди, че многократно е отправял искания за включването му в учебни мероприятия и обучителни курсове, както и обособяването на клуб по смисъла на чл.43, ал.2 ЗИНЗС и чл.21а ППЗИНЗС, където същите да бъдат провеждани, тъй като групата, в която е настанен, не разполага с подобно помещение, но винаги е получавал отказ, мотивиран с разпоредбата на чл.213 ППЗИНЗС. Ищецът посочва, че в Затвора гр. Бургас, лицата изтърпяваща наказание “доживотен затвор без замяна”, настанени в I група, не са включвани в учебни мероприятия и обучителни курсове, докато в Затвора гр. София изтърпяващите същото наказание, настанени в зона за повишена сигурност, са включени в учебни мероприятия и обучителни курсове и са им обособени нужните помещения за това. Ангажира доказателства.

В законоустановения срок по чл.131 от ГПК ответникът е депозирал писмен отговор, с който счита предявените искове за допустими, не неоснователни. Оспорват се доводите, че ищецът Р. е бил дискриминиран по отношение на други лишени от свобода настанени в други затвори. Поддържа се, че обучителния процес в Затвора е до средно образование, каквото ищецът притежава. Излагата се съображения, че на основание чл.197, ал.1 ЗИНЗС и чл.213 ППЗИНЗС изтърпяващите наказание “доживотен затвор без замяна” са в значителна

степен ограничени в провеждането на социални мероприятия, произтичащи от мерките за сигурност. Твърди се, че с Решение на Комисия по изпълнение на наказанията, с протокол № 2/15.05.2014г., л.св. Р. е бил изведен от 1-ва зона за повишена сигурност и настанен в общи помещения с право на участие в колективни мероприятия, където режимните условия не покриват понятието “постоянно заключени помещения”, но за извършени дисциплинарни нарушения с протокол № 7/14.12.2015г. на Комисия по изпълнение на наказанията отново е настанен в 1-ва зона за повишена сигурност при засилен надзор и охрана с постановен специален режим. Посочва се, че на лишените от свобода, настанени в 1-ва зона за повишена сигурност, е осигурена възможност за участие в трудов процес – работа към бригада “Мираж”, където ищецът е назначен от 2017г. до настоящия момент. Поддържа се, че на лишените от свобода, изтърпяващи наказание “доживотен затвор без замяна” в Затвора – гр. Бургас е предоставена възможност за регламентиран достъп до библиотека, спортни дейности, трудова дейност, телевизия, беседи с представители на различни религиозни общности, индивидуални разговори с инспектор социална дейност и възпитателна работа, както и възможност за консултация с инспектор – психолог. Твърди се, че след края на ремонта в Затвора – гр. Бургас, приключил през 2017г. и съобразно новото разпределение на помещенията в 1-ва зона за повишена сигурност, където е настанен л. св. Р., не е изградено обособено помещение, което да се ползва като “клуб”. Претендират се разносски.

В с.з. ищецът поддържа, че в други затвори са обособени помещения, в които се провеждат различни образователни дейности, включително и за изтърпяващите наказание “доживотен затвор без замяна”. Твърди, е в Затвора гр. Ловеч се провеждат индивидуални образователни програми, в Затвора – гр. Стара Загора има компютърно обучение, в Затвора – гр. София са предоставени три компютъра. Моли за уважаване на предявените искове.

В с.з. ответникът се представлява от юрисконсулт Георгиев, който не оспорва обстоятелството, че в други заведения за лишаване от свобода се провеждат множество квалификационни програми. Моли за отхвърляне на предявените искове.

В хода на съдебното дирене пред първоинстанционния съд са събрани и приети представени от страните писмени доказателства, а в подкрепа на изложените от ищеца твърдения са разпитани двама свидетели. След извършен анализ на събраната по делото доказателствена съвкупност, БРС е намерил предявените искове за неоснователни. Приел е за безспорни обстоятелствата, че ищецът има средно образование и изтърпява наказание “доживотен затвор без замяна” в Затвора гр. Бургас, като по решение на комисията по изпълнение на наказанията с Протокол № 2/15.05.2014г. е бил изведен от 1-ва зона за повишена сигурност и настанен в общи помещения с право на участие в колективни мероприятия, но поради извършени дисциплинарни нарушения с протокол 7/14.12.2016г. отново е бил настанен в 1-ва зона за повишена сигурност, при засилен надзор и охрана с постановен специален режим. Изложил е съображения, че посредством ангажираните по делото гласни доказателства не се установявали твърденията на ищеца за това, че в Затвора гр. Бургас се провеждат образователни мероприятия с други лишени от свобода, осъдени на наказание “доживотен затвор без замяна”, тъй като неблагоприятното третиране на същият следвало да се преценява само с лица, които се намират в сравними сходни обстоятелства. Анализирайки правната уредба на ЗИНЗС и ППЗИНЗС, съдът формирал извод и за това, че неблагоприятно третиране на ищеца по някой от признаците по чл.4, ал.1 ЗЗДискр. не можело да бъде обосновано и с оглед провежданите на територията на други пенитенциарни заведения образователни дейности, доколкото ищецът изтърпявал наказанието си при специален режим, който предвиждал такова участие само при наличието на определени предпоставки – решението на Комисията по изпълнение на наказанията или заповед на началника на затвора.

При извършване на въззивния контрол за законосъобразност и правилност върху първоинстанционното решение, в рамките, поставени от въззивната жалба, настоящата инстанция, след преценка на събраните пред районния съд доказателства, намира, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно.

Този състав на въззивния съд счита, че формираната от първоинстанционния съд

фактическа обстановка, така, както е изложена в мотивите на решението, е пълна, правилна и кореспондираща с доказателствения материал. Настоящата въззивна инстанция споделя и правните изводи формирани от районния съд въз основа на така приетата фактология, тъй като са основани на правилно приложение на относими материалноправни разпоредби, поради което **ПРЕПРАЩА** към мотивите на първоинстанционното решение на основание чл.272 от ГПК.

За да се гарантира целта на ЗЗДискр., установена с чл.2, а именно да осигури на всяко лице правото на равенство пред закона и равенство в третирането, чл.4, ал.1 забранява всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установено в закон или в международен договор, по който Република България е страна. Пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по чл.4, ал.1 от посочения закон, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. Неблагоприятно третиране според легалната дефиниция на това понятие, съдържащо се в §1, т.8 от ДР ЗЗДискр., изразът “на основата на признаците по чл.4, ал.1” означава на основата на действителното, настояще или минало, или предполагаемо наличие на един или повече от тези признаци у дискриминираното лице или у лице, с което то е свързано, или се предполага, че е свързано, когато тази връзка е причина за дискриминацията. Непряка дискриминация е постановяване на лице на основата на признаците по чл.4, ал.1 в по-неблагоприятно положение, в сравнение с други лица чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е обективно оправдана с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими.

Съгласно чл.6 ЗЗДискр. забраната за дискриминация действа спрямо всички при упражняването и защитата на предвидените в Конституцията и законите на Република България права и свободи. Тълкуването на посочените разпоредби налага извод, че по-неблагоприятно третиране или поставянето в по-неблагоприятно положение е обусловено от нарушаване по признаците по чл.4, ал.1 ЗЗДискр. на установени правила, предвиждащи права и свободи.

В пункт I-ви от жалбата си, ищецът релевира оплакване за това, че констатираната от съда обстановка не се подкрепя от събраните по делото доказателства. Оплакването е бланкетно, жалбоподателят не сочи фактите, които счита, че следва да бъдат приети за доказани, респ. недоказани от съда, поради което в тази ѝ част жалбата се явява неоснователна. В пункт II-ри от жалбата си, ищецът излага аргументи, че неправилно съдът е изложил в мотивите си оправдателното обяснение на ответника относно невъзможността същият да участва в образователни и ограмотяващи мероприятия и свързани с режима на изтърпяването от него наказание, като изтъква, че няма материалноправна норма, която да забранява това му участие. Изложената от районния съд констатация касае защитните изявления на ответника, а от мотивите на първоинстанционното решение е видно, че съдът изобщо не е подлагал същите на анализ. Последното е разбираемо, тъй като предмет на спора по настоящото дело обхваща установяване на правнорелевантните факти, дали ищецът е бил неблагоприятно третиран спрямо други лишени от свобода, намиращи се в сходно на неговото положение в Затвора гр. Бургас, а не дали пенитенциарната администрация има нормативно вменено задължение да осигурява условия и предостави възможност на въззивника да участва в образователни и ограмотяващи мероприятия, респ. дали същата е допуснала нарушение в този смисъл, каквато теза ищецът защитава още от началото на исковия процес. Ето защо и цитираните от въззивника Решение № 32/09.01.2019г. по адм. Дело № 1996/2018г. на Административен съд – Бургас и Решение № 2135/07.11.2018г. на Административен Съд - Варна на които последният основава доводите си за нормативно установено задължение на администрацията да организира въпросните образователни и квалификационни курсове, не разкриват отношение към предмета на

доказване по делото. (следва да се спомене и че същите са били отменени с Решение № 17703 от 27.12.2019 г. на ВАС по адм. д. № 2062/2019 г. и Решение № 16991 от 12.12.2019 г. на ВАС по адм. д. № 463/2019 г. като незаконосъобразни). По същите съображения, неотнормено е и цитираното от въззивника решение, постановено по негова жалба рег. № 34846/2008г. на ЕСПЧ.

Независимо от горното, тези доводи на жалбоподателя са били предмет на изследване от районния съд, който анализирайки правната уредба, в частност нормите на чл.198, ал.6 ЗИНЗС и чл.217, вр. чл.220 ППЗИНЗС е заключил, че провеждането на учебни мероприятия и курсове за придобиване на професионална квалификация е предвидено като възможност, чието реализиране е поставено в зависимост от възможностите и организацията във всяко пенитенциарно заведение, а възможността за участие на осъдените на “доживотен затвор без замяна” в колективни мероприятия с останалите лишени от свобода е обусловена от оперативната самостоятелност на компетентния колективен или едноличен орган. Тези изводи на районния съд за липса на нормативно вменено задължение на затворническата администрация да осигурява участието на ищеца в колективни мероприятия с други лишени от свобода в процесния период се споделят изцяло от настоящата инстанция. Налага се извода, че практиката в Затворите в гр. София и гр. Ловеч, в т.ч. дейността по обособяване на клуб по интереси, провеждане на здравни беседи и др. с лишените от свобода, в т.ч. и с тези осъдени на “доживотен затвор” е въведена по преценка на техните ръководства и няма обвързващ администрацията на другите затвори характер. Обстоятелството, че в определен период от време практиката в различните затвори е различна не може да доведе до извод, че по този начин спрямо ищеца като изтърпяващ наказание “доживотен затвор без замяна” в Затвора гр. Бургас е осъществявана дискриминация по признак “лично и обществено положение”.

В хода на производството, неравното си третиране, въззивникът обосновава с абстрактно сравнение, каквото е съпоставянето на условията по изтърпяване на наказанието в друг затвор, ако ищецът би излежавал присъдата си в него. Доколкото разликата в начина на осигуряване на условия за провеждане на образователни и квалификационни курсове не е противоположен резултат в дейността на ответника, не накърнява права на затворника и е в нормативните рамки, за което съдът е изложил подробни съображения изводими от събраните по делото, обосновката на пряка или непряка дискриминация с подобно съпоставяне, поддържано въз основа на лично качество/признак по см. на чл.4, ал.1 ЗЗДискр. като свързано с изтърпяване наложеното на ищеца наказание (ДЗ) е отречено в практиката на ВКС, предвид реш. № 244/2012г. по гр.д. № 777/2011г. на ВКС, I V г.о., поради липса на връзка с признаците.

Съгласно чл. 159 и сл. от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС) и чл. 133 и сл. от Правилника за прилагането му (ППЗИНЗС) лишените от свобода имат право да участват в образователни, обучителни и квалификационни дейности, с които да получат или повишат съответната им образователна степен и което се отчита при определяне степента на поправяне и превъзпитание. Съгласно чл. 2 от Допълнителния протокол към ЕКПЧ никой не може да бъде лишен от правото му на образование, както и че всеки има право на образование, както и на достъп до професионално и продължаващо обучение (чл. 14 от Хартата). От друга страна същността на наказанието лишаване от свобода е принудително изолиране на осъдения в специални места, при което се ограничава възможността му да се придвижва свободно в пространството и да определя сам своя режим на живот, което означава, че се ограничават социалните му контакти, както и възможността да упражнява някои от правата си. В местата, където той е изолиран принудително, съществува задължителен режим на труд, почивка и други занимания, определян не от него самия, а от администрацията на тези места въз основа на закона.

Следва да бъде съобразено и че предвид установения в ЗИНЗС и ППЗИНЗС специален режим, положението на ищеца – въззивник и това на осъдените на лишаване от свобода за определен период в затвора не е сходно и не може да се сравнява за целите на ЗЗДискр. Възможността ищецът да бъде включван в провеждани колективни мероприятия от други лишени от свобода е ограничена от една страна от разпоредбите на чл.197, ал.1

ЗИНЗС и чл.213, вр. чл.220 ППЗИНЗС, предвиждаща участието му в такива само с лица от същата категория, а именно изтърпяващи наказание “доживотен затвор”, а от друга и от разпоредбите на чл.198, ал.6 ЗИНЗС и чл.217, вр. чл.220 ППЗИНЗС предполагаща наличие на предварително взето решение на Комисията за изтърпяване на наказанията или заповед на началника на затвора, с цел привеждането му в зона за сигурност с по-лек режим за съвместно участие с други лишени от свобода в трудови, възпитателни, образователни и други дейности в общи помещения.

В съответствие с разпределената му съгласно чл.9 от 33Дискр. доказателствена тежест и с оглед наведените твърдения, че е жертва на дискриминация, ищецът следваше да докаже факти, от които може да се направи извод, че е налице дискриминационна проява спрямо него, но доказване в тази насока не бе проведено. Районния съд правилно е констатирал, че посредством ангажираните гласни доказателства не са събрани данни за други лишени от свобода, попадащи в категорията на ищеца, които да са участвали в колективни мероприятия без издадена нарочна заповед или решение на комисията по изпълнение на наказанията. Данни в тази насока не могат да бъдат почерпени и от представените във въззивното производство пред БОС, писмо до Началника на Затвора гр. Бургас от ГД “ИН”, касаещо оплакване на ищеца, свързано с възможността му за комуникация със съдебни органи и други институции, нито представената от него справка от инспектор СДВР до началника на Затвора гр. София, доколкото същата касае организацията и дневния график на осъдените в друго пенитенциарно заведение, което обстоятелство както вече бе отбелязано, се явява ирелевантно за настоящия процес.

В заключение настоящата съдебна инстанция приема, че ищецът не е доказал наличието на факти, от които може да се направи безспорен извод, че е налице дискриминация - пряка или непряка по някой от критериите, изложени в [чл. 4, ал. 1 от 33Дискр.](#) Поради съвпадането на решаващите изводи на настоящата инстанция с тези на първоинстанционния съд, обжалваното решение следва да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

По разноските: По въпроса за дължимостта на съдебно-деловодни разноски от ищеца в производства по 33Дискр първоинстанционното решение, с което ищецът е осъден да заплати на ответника разноски за юрисконсултско възнаграждение е изцяло съобразено с актуалната съдебна практика. В решение № 192/25.06.2014 г. по гр.д. № 5663/2013 г. на ВКС, IV г.о. е прието, че нормата на [чл. 75, ал. 2 33Дискр](#) е аналогична на [чл. 83 ГПК, чл. 359 КТ, § 35 ЗСПЗЗ](#) относно иска по § 4и ЗСПЗЗ чл. 7, ал. 1, изр. 3 ЗВСОНИ и др., съгласно които разпоредби ищите не внасят държавни такси по делото, а разноските се поемат от бюджета на съдебната власт. Правилата уреждат отношенията на ищите с фиска, но не ги освобождават от задължението да възстановят на насрещната страна по спора направените разходи, когато искът е изцяло или частично неоснователен. Тези разходи на страната, в чиято полза е разрешен спора, само защото е имала процесуалното положение на ответник, не могат да останат за нейна сметка, нито ѝ се възстановяват от държавата. Смисълът на уредбата по [чл. 78 ГПК](#) е обезщетяване на всяка от страните по делото за средствата, с които е намалена имуществената ѝ сфера по повод съдебното производство, щом съдът е отсъдил по спора в нейна полза, а дори и без подобно решение, ответникът има право на подобно обезщетение за съдебно-деловодните разноски, ако с поведението си не е станал причина за завеждане на делото – [чл. 78, ал. 2 ГПК](#). Нормата на [чл. 75, ал. 2 33Дискр](#) улеснява достъпа до правосъдие на пострадалите от дискриминационни действия, но не предвижда изключение от общия принцип за възстановяване на сумите, с които имуществото на ответника е намаляло поради неоснователност на претенциите на ищеца. В съответствие с горното на осн. чл.78, ал.3 от ГПК, ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника разноски в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение. /в този смисъл и Определение №595/22.07.2019 по дело №109/2019 на ВКС, ГК, III г.о./

По изложените съображения, обжалваното решение следва да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

С оглед на гореизложеното, Бургаският окръжен съд

РЕШИ

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 260002 от 04.01.2021г. по гр.д. № 2991/2020г. по описа на БРС като правилно и законосъобразно.

ОСЪЖДА ИВ. Н. Р., ЕГН: *****, с адрес: Затвора – гр. Бургас, на основание чл.78, ал.3, вр. ал.8 ГПК, вр. чл.25, ал.1 НЗПП, да заплати на Главна Дирекция “Изпълнение на наказанията”, БУЛСТАТ 129010029, с адрес : гр. София, бул. “Ген. Н. Скобелев” № 21, сумата от 100 лева, представляваща разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____